

9.8.2018

Sisäministeriö
kirjaamo(at)intermin.fi

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi arpajaislain muuttamisesta

Viite SMDno-2018-1061

Sisäministeriö on pyytänyt Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuselta (STEA) lausunnon hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi arpajaislain muuttamisesta 21.6.2018.

Esityksen keskeinen sisältö

Esityksen tavoitteena on tehostaa arpajaislain ja suomalaisen rahapoliitiikan keskeisimmän tavoitteen eli rahapelaamisesta aiheutuvien taloudellisten, sosiaalisten ja terveydellisten haittojen ehkäisemistä ja vähentämistä. Toiseksi esityksen tavoitteena on helpottaa vapaaehtoismintaa tavara-arpajaislupiin liittyvää hallinnollista taakkaa keventämällä ja sujuvoittamalla lupaprosesseja.

Rahapeleistä aiheutuvien haittojen ehkäisemisen ja vähentämisen tehostamiseksi arpajaislakia ehdotetaan täydennettäväksi säännöksellä pelaajan pakollisesta tunnistamisesta pelipisteessä tapahtuvassa raha-automaattipelaamisessa.

Tavara-arpajaisten, bingon ja tavara-automaattien sekä eräiden muiden peliautomaattien lupamenettelyä kevennettäisiin luvan enimmäispituutta pidentämällä. Lisäksi bingopelin toimeenpanemisesta annettavan tilityskauden enimmäispituutta pidennettäisiin.

9.8.2018

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) lausunto

STEA katsoo, että ehdotettu sääntely on Suomen rahapelipoliittisen ja arpajaislain tavoitteiden vuoksi tarpeen, jotta rahapelaamisesta aiheutu-
via haittoja voitaisiin nykyistä tehokkaammin ehkäistä ja vähentää.

Hallituksen esityksessä on päädytty täydentämään lakia pakollisella tun-
nistautumisella pelipisteessä tapahtuvassa raha-automaattipelaami-
sessa. STEA yhtyy sosiaali- ja terveysministeriön lausunnossa todettuun
käsitykseen, jonka mukaan pakollinen tunnistautuminen vaatii rinnalleen
myös muita keinoja vaikuttaakseen pelihaittoja ehkäisevästi ja vähentä-
västi. Sosiaali- ja terveysministeriön lausunnossa on esitetty useita kei-
noja, joista tärkeimpinä STEA pitää laittoman pelitoiminnan ja sen mark-
kinoinnin estämistä sekä pelaamisen hallintatyökalujen tehokasta kytke-
mistä tunnistautuneena pelaamiseen. Keinoista säädettävä sisäministe-
riön asetus on STEAn käsityksen mukaan kytkettävä tiiviisti lakitekstiin ja
mainittava erikseen jo lain tasolla.

Veikkaus Oy:n pelituottoja hyödynnetään järjestöjen kautta monin eri ta-
voin tukemaan vaikeassa elämäntilanteessa olevia ihmisiä. STEAn
kautta jaetaan vuosittain sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan
osalta voittovaroja terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen.
Vuonna 2018 jaettavana oli 358 miljoonaa euroa tähän tarkoitukseen.
Vuoden aikana 993 järjestöä saa avustusta 2 166 kohteeseen. Kohteita
arvioidaan ja niiden tuloksellisuutta seurataan STEAn arviointisuunnitel-
man mukaisesti.

STEAn kautta avustusta saavat sosiaali- ja terveysalan järjestöt toimivat
koko Suomessa. Järjestöjen toimintaan osallistuvien joukko on laaja.
Vammaiset, pitkäaikaissairaat, ikääntyneet, lapsiperheet, päihteiden-
käyttäjät, huono-osaiset, asunnottomat ja monet muut järjestöjen toimin-
taan osallistuvat tarvitsevat paljon erimuotoista apua ja tukea elämäänsä.

Vapaaehtois- ja vertaistukitoiminta sekä erilaiset matalan kynnyksen pai-
kat ovat avustettavien järjestöjen auttamistyön ydintä. Järjestöjen työ on
lähellä ihmistä ja toiminta tavoittaa sellaisia, jotka jäävät olemassa ole-
vien palvelujen ulkopuolelle. Sosiaali- ja terveysalan järjestöt ovat myös
vahvoja yhteiskunnallisia toimijoita, jotka antavat äänen niille, joiden on
vaikeaa saada ääntänsä muuten kuuluviin. Järjestöjen asiantuntemusta
käytetään hyväksi monipuolisesti lisäksi esimerkiksi lakien valmistelussa
ja uusia hoitosuosituksia tehdessä.

Lakimuutoksella ei tule vaarantaa STEAn kautta jaettavan kaikille avoi-
men kansalaisjärjestötoiminnan perusrahoitusta enempää kuin on välttä-

9.8.2018

mätöntä lakimuutoksella tavoiteltavien pelihaittojen vähentämiseksi. Taloudellisten vaikutusten ymmärrettävyyden lisäämiseksi olisi tärkeää, että vaikutukset olisi riittävästi yksilöity esityksessä erilaisten suunniteltujen toimien osalta. Näin tuontajakoministeriöt pystyisivät paremmin hahmottamaan muutosten vaikutukset.

Esityksessä ehdotettu siirtymäsäännös pakolliseen tunnistautumiseen raha-automaattipelaamisen osalta vuoden 2021 alussa on perusteltua laskevan tuottoennusteen vuoksi. Tämä antaa järjestötoimijoille mahdollisuuden valmistautua hieman paremmin uuteen tilanteeseen.

Kristiina Hannula
johtaja

Tiedoksi

Osastopäällikkö Markku Tervahauta (STM)
Erytisasiantuntija Mari Pajula (STM)
Sisäministeriön poliisiosaston lainsäädäntöyksikkö